

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: M.V., zastoupeného JUDr. Václavem Faltýnem, advokátem ve sdružení Faltýnová, Faltýn & partneři, advokátní kancelář, se sídlem nám. Míru 143, Domažlice**, proti **žalovanému: Celní ředitelství Plzeň**, se sídlem ul. Ant. Uxy 11, Plzeň, v řízení o žalobách: **1. proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.12.2009, čj. 11272-2/2009-160100-21**, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 6.1.2010, čj. 81/2010-16001-21, a **2. proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.12.2009, čj. 11273-2/2009-160100-21**,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Celního ředitelství Plzeň ze dne 10.12.2009, čj. 11272-2/2009-160100-21, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 6.1.2010, čj. 81/2010-16001-21, a rozhodnutí Celního ředitelství Plzeň ze dne 10.12.2009, čj. 11273-2/2009-160100-21, s e z r u š u j í a věci s e v r a c e j í k dalšímu řízení žalovanému.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.000,- Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Václava Faltýna do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Samostatnými žalobami podanými soudu osobně dne 15.2.2010 se žalobce domáhal zrušení: **1. rozhodnutí Celního ředitelství Plzeň ze dne 10.12.2009, čj. 11272-2/2009-160100-21** (tato žaloba byla u soudu zapsána pod sp. zn. 30Af 15/2010), a **2. rozhodnutí Celního**

ředitelství Plzeň ze dne 10.12.2009, čj. 11273-2/2009-160100-21 (tato žaloba byla u soudu zapsána pod sp. zn. 30Af 16/2010).

Usnesením ze dne 22.2.2010, čj. 30Af 16/2010-12, Krajský soud v Plzni spojil ke společnému projednání žalobu vedenou pod sp. zn. 30Af 16/2010 s žalobou vedenou pod sp. zn. 30Af 15/2010 s tím, že nadále budou tyto žaloby vedeny pod sp. zn. 30Af 15/2010.

Rozhodnutím ze dne 10.12.2009, čj. **11272-2/2009-160100-21**, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 6.1.2010, čj. 81/2010-16001-21, Celní ředitelství Plzeň zamítlo odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru č. **9965200211**, jímž Celní úřad Plzeň dne 10.8.2009 pod čj. **3558/2009-166500-021** rozhodl ve věci dovyměření cla ze zboží propuštěného do volného oběhu rozhodnutím JSD č. 07CZ16650010187467 ze dne 21.6.2007 na základě daňového řízení zahájeného dne 10.9.2008 z úřední povinnosti tak, že ze zboží – osobní automobil Ford Focus 1,8 16V č.k. WFOAXXGCDAXD65537 se dovyměruje clo ve výši 9.323,- Kč.

Rozhodnutím ze dne 10.12.2009, čj. **11273-2/2009-160100-21**, Celní ředitelství Plzeň zamítlo odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru č. **9965200212**, jímž Celní úřad Plzeň dne 10.8.2009 pod čj. **3560/2009-166500-021** rozhodl ve věci dovyměření cla ze zboží propuštěného do volného oběhu rozhodnutím JSD č. 07CZ16650010108123 ze dne 23.1.2007 na základě daňového řízení zahájeného dne 10.9.2008 z úřední povinnosti tak, že ze zboží – osobní automobil Renault Megane 1,4 16V č.k. VF1KA0W0521275703 se dovyměruje clo ve výši 8.255,- Kč.

Mezi celní předpisy Evropských Společenství náleží zejména Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále též jen „*celní kodex*“).

Podle čl. 20 odst. 3 písm. d) celního kodexu Celní sazebník Evropských společenství obsahuje preferenční sazební opatření obsažená v dohodách, které Společenství uzavřelo s některými zeměmi nebo s některými skupinami zemí a které upravují poskytování preferenčního sazebního zacházení.

Celní kodex je proveden Nařízením Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále též jen „*prováděcí nařízení k celnímu kodexu*“).

EHS a Švýcarsko uzavřely Dohodu mezi Evropským hospodářským společenstvím a Švýcarskou konfederací (dále též jen „*Dohoda*“). Dohoda byla podepsána dne 22.7.1972 a vstoupila v platnost dnem 1.1.1973. Dohoda byla publikována v Úředním věstníku Evropských společenství L, rok 1972, částka 300, str. 189 a násl. V českém jazyce byl text Dohody publikován ve zvláštním vydání Úředního věstníku Evropské unie, částka 11, svazek 11, str. 105 a násl. [CELEX 21972A0722(3)].

Ve smyslu čl. 11 Dohody pravidla původu stanoví Protokol č. 3 o definici pojmu „původní produkty“ a o metodách správní spolupráce (dále též jen „*Protokol č. 3*“). Pro

přezkoumávanou věc rozhodné znění Protokolu č. 3 bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie L, rok 2006, částka 45, str. 3 a násl.

Právní vztahy v oblasti celnictví jsou upraveny zákonem č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*celní zákon*“).

Podle § 320 odst. 1 písm. c) celního zákona nestanovil-li tento nebo zvláštní zákon jinak, platil v době od 1.1.2003 do 31.12.2010 pro řízení před celními orgány v jiných věcech, než ve věcech uvedených v písm. a) a b), zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*daňový řád*“ nebo „*daň. ř.*“).

Třeba předeslat, že věci původně vedené pod sp. zn. 30Af 15/2010 a 30Af 16/2010 vykazují značnou míru identičnosti skutkové a právní: liší se prakticky jen dováženým vozidlem, datem vývozu a dovozu, číslem osvědčení EUR.1 a čísly jednacími písemností správních orgánů.

V každé z původně samostatných žalob žalobce namítá, že rozhodnutí celních orgánů obou stupňů jsou postavena na neúplně a nesprávně zjištěném skutkovém stavu a jsou vydána v rozporu s právními předpisy. Není z nich zřejmé, podle jakého ustanovení jakého právního předpisu celní orgány clo dodatečně vyměřily. Jinak řečeno, rozhodnutí celních orgánů obou stupňů nejsou náležitě odůvodněna z hlediska použití právních předpisů. Neobsahují úvahy celních orgánů ohledně posouzení věci po stránce právní. V předmětném případě lze clo dodatečně vyměřit jen postupem a za podmínek stanovených v čl. 220 celního kodexu Společenství. Z výroku ani z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí není zřejmé, že by Celní úřad při vydání svého rozhodnutí postupoval podle čl. 220 odst. 1 celního kodexu Společenství, natož aby v řízení zjišťoval, zda v dotčeném případě není dodatečné zaúčtování cla podle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství vyloučeno. Ani žalovaný neuvedl, zda bylo v dotčeném případě ze strany celních orgánů postupováno podle čl. 220 celního kodexu Společenství, podle jakého ustanovení obsaženého v tomto článku, proč právě podle takového ustanovení, a proč ne podle jiného. Nezabývá se právním posouzením vůbec. Žalovaný tím zatížil nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů i své vlastní rozhodnutí a tato procesní vada mohla mít a také měla zásadní vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Žalobce dále uvádí, že nezákonnost rozhodnutí celních orgánů obou stupňů spočívá dále v tom, že Celní úřad a zejména pak žalovaný nezohlednil při svém rozhodnutí ust. čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, nezabýval se řádně otázkou, zda v dotčeném případě nejsou splněny zákonné podmínky pro dodatečné nezaúčtování cla a namísto toho pouze tvrdí a dokola opakuje, že žalobce neprokázal původ zboží za účelem přiznání preferenčního sazebního zacházení a musí nést rizika s tím spojená. Žalobce nezpochybňoval a ani nezpochybňuje fakt, že s ohledem na vyjádření se celních orgánů Švýcarské konfederace v rámci verifikačního řízení neexistuje důkaz o původu zboží, na jehož základě by bylo možné předchozí přiznání preferenčního sazebního zacházení obhájit. Na druhou stranu ale žalobce od počátku tvrdí a namítá, že jen takováto skutečnost nemůže být podle platného práva vždy a bez dalšího legálním důvodem pro dodatečné vyměření cla, a to zejména s odkazem na čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství. Právě v tom spočívala

podstata námitek žalobce v podaném odvolání. Nicméně právě těmito námitkami se žalovaný ve své podstatě nezabývá. Žalobce již v podaném odvolání namítal a nyní jako žalobní důvod uplatňuje to, že za skutkových a právních okolností daných v dotčeném případě měl Celní úřad postupovat podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, neměl provést dodatečné zaúčtování cla a neměl clo dodatečným platebním výměrem vyměřovat a předepisovat žalobci. Současně žalobce v odvolání – a nyní i v žalobě – toto své tvrzení široce odůvodnil jak po stránce skutkové, tak i po stránce právní a rovněž navrhl provedení důkazů k prokázání skutečností, které odůvodňují splnění podmínek stanovených čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství rozhodných pro dodatečné nezaúčtování cla v dotčeném případě.

V žalobách se dále namítá, že z obsahu spisů celních orgánů je zřejmé, že částka cla údajně dlužného ze zákona nebyla původně zaúčtována proto, že žalobce při celním řízení předložil osvědčení o původu zboží EUR 1 potvrzené celním orgánem Švýcarské konfederace, u něhož celní orgány Švýcarské konfederace v rámci dodatečně verifikace sdělily, že vývozce osvědčení o původu nevystavil ani nepodepsal. Švýcarské celní orgány přitom ale neuvádějí, že by citované osvědčení o původu zboží nepotvrdily a nepředaly vývozci. Je tedy evidentní, že v řízení o propuštění zboží byl preferenční status zboží zjištěn a clo nebylo vyměřeno a vybráno na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, konkrétně s celními orgány Švýcarské konfederace, přičemž příslušné osvědčení o původu zboží, potvrzené celními orgány Švýcarské konfederace se ukázalo jako nesprávné. Jednalo se tedy o chybu, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit [viz *alinea druhá čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství*]. Současně žalobce jednal v dobré víře, když v dané době postupoval s náležitou péčí, aby zajistil splnění všech podmínek pro preferenční zacházení (*tato skutečnost byla celním orgánům známa z jejich vlastní úřední činnosti týkající se celních operací prováděných žalobcem a navíc na důkaz toho navrhl žalobce v průběhu řízení vyslechnout svědky a na jejich výslechu trval i v rámci odvolacího řízení, což celní orgány neakceptovaly*) a dodržel všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení. Za takových skutkových a právních okolností měly celní orgány postupovat podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, neměly provést dodatečné zaúčtování cla a neměly clo vyměřovat a předepisovat žalobci. Pokud tak učinily, jsou jejich rozhodnutí nezákonná. Pokud žalovaný tvrdí, že pouhý fakt či tvrzení, že předmětný automobil byl vyroben v EU, není důkazem o původu zboží ve smyslu Protokolu, na jehož základě by bylo možné přiznat preferenční sazební opatření a nezakládá automaticky původ tohoto zboží v Evropské unii ve smyslu definice „původní výrobky“ dle Protokolu, natož pak tvrzení, kde a jak žalobce automobil získal a dovezl, je zřejmé, že nepochopil smysl a účel těchto žalobcem tvrzených skutečností. Žalobce takové skutečnosti v odvolání netvrdil proto, že by jimi chtěl prokázat původ zboží za účelem přiznání preference, ale tvrdil je za účelem prokázání splnění podmínek stanovených v čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství pro dodatečné nezaúčtování cla v dotčeném případě.

Žalobce dále uvádí, že strohé tvrzení žalovaného, že se celní orgány Švýcarské konfederace nedopustily žádné chyby, nemůže obstát a je zjevně nepodložené. Žalovaný netvrdí a neprokazuje, že by vydání nesprávného osvědčení o původu zboží nebylo chybou proto, že je založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem [čl. 220 odst. 2 písm. b) *alinea třetí celního kodexu Společenství*], což jedině by, vzhledem k platné právní

úpravě, mohlo při splnění další podmínky ospravedlnit dodatečné zaúčtování cla. Přitom důkazní povinnost v takovém případě leží na celních orgánech - viz např. rozsudek Soudního dvora C-293/04 z 9.3.2006. Nakonec, i kdyby to tvrdil, nemohlo by takové tvrzení v dotčeném případě obstát, neboť celní orgány Švýcarské konfederace ve svém vyjádření netvrdí, že by jimi potvrzené osvědčení o původu zboží bylo založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem, nýbrž že vývozce údajně osvědčení vůbec nevystavil a nepodepsal. K tomu nutno uvést, že kdyby vývozce předmětné osvědčení o původu zboží nevystavil (*nepodal žádost*) a nepodepsal, pak by celní orgány Švýcarské konfederace nemohly žádost o vydání osvědčení přijmout a osvědčení vydat (*potvrdit*) a předat vývozci, jak jim ukládá čl. 17 odst. 9 Protokolu č. 3. Celní orgány Švýcarské konfederace přitom netvrdí, že by žádost o vydání osvědčení nepodal vývozce či jeho zástupce, že by ji nepřijaly a že příslušné osvědčení nevydaly (*nepotvrdil*) a nepředaly právě vývozci. S ohledem na procesní postupy státních orgánů přitom není možné, aby žádost podal kdokoliv a aby bylo úřední potvrzení předáváno komukoliv bez ověření toho, s kým je jednáno a komu je skutečně předáváno. Jestliže by tedy chtěly celní orgány Švýcarské konfederace tvrdit, že žádost o vydání osvědčení nepředložil vývozce či jím zmocněná osoba a že jimi potvrzené (*vydané*) osvědčení nepředaly vývozci, pak si nepochybně byly či alespoň měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení a vydání takového nesprávného potvrzení je chybou, kterou žalobce nemohl rozumným způsobem zjistit [viz *druhá část ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) alinea třetí celního kodexu Společenství*].

Žaloby se uzavírají tím, že jestliže žalovaný v dotčeném případě netvrdí a neprokazuje skutečnosti důvodné pro nepoužití ust. čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, pak je jeho rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím prvoinstančním nezákonné. Závěrem žalobce podotýká, podstatou rozsudku Soudního dvora C-293/04 je názor, že důkazní břemeno ohledně skutečností dle čl. 220 odst. 2 písm. b) alinea třetí celního kodexu Společenství leží na celních orgánech.

Žalovaný správní orgán se k žalobám vyjádřil shodně jako ve svých žalobami napadených rozhodnutích (viz níže).

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*soudní řád správní*“ nebo „*s.ř.s.*“).

Soud přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žaloby jsou důvodné.

V daném případě se žalobce zejména dovolává čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu.

Čl. 220 odst. 2 [písm. b)] celního kodexu ve znění relevantním pro přezkoumávané věci zní:

S výjimkou případů uvedených v čl. 217 odst. 1 druhém a třetím pododstavci se dodatečné zaúčtování neprovede, pokud
(...)

b) částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení.

Pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, považuje se vydání potvrzení těmito orgány v případě, že se ukáže jako nesprávné, za chybu, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit ve smyslu prvního pododstavce.

Vydání nesprávného potvrzení však není chybou, je-li potvrzení založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem, není-li zřejmé, že orgány vydávající potvrzení si byly vědomy nebo si měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení.

Osoba povinná zaplatit clo se může odvolat na dobrou víru, pokud je schopna prokázat, že v období dotyčných obchodních operací jednala s náležitou péčí, aby zajistila splnění všech podmínek pro preferenční zacházení.
(...)

Ze správních spisů soud zjistil, že dne 10.9.2008 Celní úřad Plzeň zahájil daňové řízení o dovyměření celních poplatků: pod čj. 16913/08-166500-021 vztahujících se k celnímu prohlášení č. 07CZ16650010187467 (osobní vozidlo Ford Focus 1,8 16V, č.k. VFOAXXGCDAXD65537, na něž byla žalobci přiznána preferenční celní sazba 0 % na základě předložení osvědčení EUR.1 č. P 0530638) a pod čj. 16912/08-166500-021 vztahujících se k celnímu prohlášení č. 07CZ16650010108123 (osobní vozidlo Renault Megane 1,4 16V, č.k. VF1KA0W0521275703, na něž byla žalobci přiznána preferenční celní sazba 0 % na základě předložení osvědčení EUR.1 č. P 0341970).

Dodatečný platební výměr č. **9965200211**, jímž bylo dne 10.8.2009 pod čj. **3558/2009-166500-021** dovyměřeno clo z výše specifikovaného osobního automobilu Ford Focus, a dodatečný platební výměr č. **9965200212**, jímž bylo dne 10.8.2009 pod čj. **3560/2009-166500-021** dovyměřeno clo z výše specifikovaného osobního automobilu Renault Megane, odůvodnil Celní úřad Plzeň tím, že po propuštění zboží následně požádal celní orgány Švýcarska o tzv. verifikaci osvědčení EUR.1 č. 0530638 a č. P 0341970. Dle sdělení orgánů švýcarské celní správy Federal Customs Administration FCA v Bernu bylo jejich šetřením zjištěno, že vývozce prohlásil, že tato osvědčení nikdy nevystavil ani nepodepsal a že z tohoto důvodu nelze toto zboží pokládat za původní v EU ve smyslu podmínek stanovených Protokolem č. 3. V průběhu řízení o dovyměření celních poplatků se pan Vadlejš vyjádřil dopisem ze dne 29.9.2008, ve kterém uvedl, že se domnívá, že veškerá vozidla dovezl legálně a že může uvést svědky, kteří dosvědčí, jakým způsobem byla vozidla dovezena a že byly vystaveny pravé a obvyklé doklady a navrhl výslech svědků. Dne 9.2.2009 potvrdil švýcarský celní orgán Direktion II Schafhansen dodatečně vystavená osvědčení EUR.1 č. 0728221 a č. 0728222 na stejné zboží a pan V. tato osvědčení předložil jako dodatečný důkaz o původu zboží. Celní úřad Plzeň zaslal tyto doklady opět k verifikaci do Švýcarska a výsledek verifikace byl opět negativní, jelikož vývozce prohlásil, že takové doklady nikdy nevystavil ani nepodepsal a švýcarská celní správa Federal Customs Administration FCA v Bernu sdělila české straně, že z tohoto důvodu nelze toto zboží

pokládat za původní v EU ve smyslu podmínek stanovených Protokolem č. 3. Vzhledem k tomu se panu Vadlejchovi nepodařilo zvrátit výsledek verifikačních řízení.

Proti těmto dodatečným platebním výměrům podal žalobce odvolání. V každém z těchto odvolání se namítá, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, podle jakého ustanovení jakého právního předpisu Celní úřad clo dodatečně vyměřil. V předmětném případě lze clo dodatečně vyměřit jen postupem a za podmínek stanovených v čl. 220 celního kodexu Společenství. Z výroku ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, že by Celní úřad při vydání napadeného rozhodnutí postupoval podle čl. 220 odst. 1 celního kodexu Společenství, natož aby v řízení zjišťoval, zda v dotčeném případě není dodatečné zaúčtování cla podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství vyloučeno. Z obsahu spisu i z odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že částka cla údajně dlužného ze zákona nebyla původně zaúčtována proto, že odvolatel při celním řízení předložil osvědčení o původu zboží EUR.1 potvrzené celním orgánem Švýcarské konfederace, u něhož celní orgány Švýcarské konfederace v rámci dodatečné verifikace sdělily, že vývozce osvědčení o původu nevystavil ani nepodepsal. Švýcarské celní orgány přitom ale neuvádějí, že by citované osvědčení o původu zboží nepotvrdily a nepředaly vývozci. Je tedy evidentní, že v řízení o propuštění zboží byl preferenční status zboží zjištěn a clo nebylo vyměřeno a vybráno na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, konkrétně s celními orgány Švýcarské konfederace, přičemž příslušné osvědčení o původu zboží, potvrzené celními orgány Švýcarské konfederace se ukázalo jako nesprávné. Jednalo se tedy o chybu, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit. Současně odvolatel jednal v dobré víře, když v dané době postupoval s náležitou péčí, aby zajistil splnění všech podmínek pro preferenční zacházení (*tato skutečnost je Celnímu úřadu známa z jeho vlastní úřední činnosti týkající se celních operací prováděných odvolatelem a navíc na důkaz toho navrhl odvolatel v průběhu řízení vyslechnout svědky, což Celní úřad neučinil - na výslechu těchto svědků odvolatel trvá i nadále, pokud by měly celní orgány pochybnosti o jeho dobré víře a již jen na základě stávajících podkladů a informací by neměly dobrou víru odvolatele za dostatečně prokázanou*) a dodržel všechna ustanovení platných předpisů týkající se celního prohlášení. Za daných skutkových a právních okolností měl Celní úřad postupovat podle čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství, neměl provést dodatečné zaúčtování cla a neměl clo napadeným rozhodnutím vyměřovat a předepisovat odvolateli. Pokud by chtěly celní orgány tvrdit, že vydání nesprávného osvědčení o původu zboží není chybou proto, že je založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem [čl. 220 odst. 2 písm. b) *alinea třetí celního kodexu Společenství*], pak odvolatel oponuje, že celní orgány Švýcarské konfederace ve svém vyjádření netvrdí, že by jimi potvrzené osvědčení o původu zboží bylo založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem, nýbrž že vývozce údajně osvědčení vůbec nevystavil a nepodepsal. K tomu nutno uvést, že kdyby vývozce předmětné osvědčení o původu zboží nevystavil (*nepodal žádost*) a nepodepsal, pak by celní orgány Švýcarské konfederace nemohly žádost o vydání osvědčení přijmout a osvědčení vydat (*potvrdit*) a předat vývozci, jak jim ukládá čl. 17 odst. 9 Protokolu č. 3. Celní orgány Švýcarské konfederace přitom netvrdí, že by žádost o vydání osvědčení nepodal vývozce či jeho zástupce, že by ji nepřijaly a že příslušné osvědčení nevydaly (*nepotvrdily*) a nepředaly právě vývozci. S ohledem na procesní postupy státních orgánů přitom není možné, aby žádost podal kdokoliv a aby bylo úřední potvrzení předáváno komukoliv bez ověření toho, s kým je jednáno a komu je skutečně předáváno. Jestliže by tedy chtěly celní orgány Švýcarské

konfederace tvrdit, že žádost o vydání osvědčení nepředložil vývozce či jím zmocněná osoba a že jimi potvrzené (*vydané*) osvědčení nepředaly vývozci, pak si nepochybně byly či alespoň měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení a vydání takového nesprávného potvrzení je chybou, kterou odvolatel nemohl rozumným způsobem zjistit. Pro případ, že by celní orgány i přes shora uvedené prokázaly (*důkazní povinnost v takovém případě leží na celních orgánech - viz např. rozsudek Soudního dvora C-293/04 z 9.3.2006*), že vydání nesprávného osvědčení není chybou [čl. 220 odst. 2 písm. b) *alinea třetí celního kodexu Společenství*], pak je odvolatel připraven k výzvě učiněné celními orgány v rámci zásady úzké součinnosti předložit další tvrzení a navrhnout další důkazy, aby prokázal, že osvědčení o původu zboží bylo založeno na správném popisu skutečností, o čemž svědčí již nyní ve spisu založené listinné důkazy, jako je potvrzení výrobce vozidla a technický průkaz vozidla.

Žalovaný správní orgán žalobcova odvolání zamítl. V každém z těchto svých zamítavých rozhodnutích konstatoval zejména následující:

K námitce odvolatele, že *celní úřad ve výroku ani odůvodnění rozhodnutí neuvedl konkrétní ustanovení, dle kterého rozhodoval (konkrétně čl. 220 odst. 1 celního kodexu)*, odvolací orgán uvedl, že dle § 32 odst. 2 písm. d) daň. ř. je základní náležitostí rozhodnutí výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, a jde-li o peněžité plnění, také částka a číslo účtu příslušné banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, na nějž má být částka zaplacená, přičemž o konkrétním ustanovení právního předpisu není v daňovém řádu zmínky. Zákonem stanovené náležitosti vyjmenované v § 32 odst. 2 daň. ř. napadené rozhodnutí obsahuje. Odvolací orgán tedy považuje námitku odvolatele v tomto bodě za zcela nedůvodnou.

K námitce odvolatele, že *švýcarské celní orgány neuvádějí, že by citované osvědčení o původu zboží nepotvrdily a nepředaly vývozci, že jen sdělují, že vývozce osvědčení o původu nevystavil ani nepodepsal*, odvolací orgán uvedl, že je nutné předložit průvodní osvědčení EUR.1 nebo prohlášení vývozce na faktuře pro výrobky původní ve Společenství, aby měly tyto nárok na uplatnění výhod (preferenční celní sazby) podle dohody jsou stanoveny v čl. 16 Protokolu č. 3, jež se týká definice pojmu „původní výrobky“ a metod administrativní spolupráce. Původně předložené průvodní osvědčení EUR. 1 a následně pak dodatečně vystavené osvědčení EUR 1 však bylo ve svém odst. 14 švýcarskými celními orgány zneplatněno, přičemž toto zneplatnění zároveň nepotvrzuje původ zboží. Jiné důkazy, na jejichž podkladě by bylo možno přiznat preferenční celní sazbu, předloženy nebyly. Z těchto důvodů tedy nelze na předmětný osobní automobil uplatnit příslušné celní preference (preferenční celní sazbu).

K námitce odvolatele, že *negativní verifikace je chybou, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit, že odvolatel jednal v dobré víře, když v dané době postupoval s náležitou péčí, aby zajistil splnění všech podmínek pro preferenční zacházení (přičemž navrhl v průběhu řízení vyslechnout svědky, kteří by "dobrou víru" potvrdili – konkrétně P.H. a Z.B., o nichž tvrdil, že mohou dosvědčit, kde a jak vozidlo získal a dovezl)*, odvolací orgán uvedl, že pouhý fakt či tvrzení, že předmětný automobil byl vyroben v EU, není důkazem o původu zboží ve smyslu Protokolu č. 3, na jehož základě by bylo možné přiznat preferenční sazební

opatření a nezakládá automaticky původ tohoto zboží v Evropské unii ve smyslu definice „původní výrobky“ dle tohoto Protokolu, natož pak tvrzení, kde a jak odvolatel automobil získal a dovezl. Jelikož celní úřad nemá pochybnosti o způsobu získání či dovozu předmětného automobilu, nepřistoupil k předvolání výše uvedených svědků. Výpovědi ani jednoho ze svědků by rozhodnutí celního úřadu nijak neovlivnily, proto celní úřad v tomto nečinil žádné další úkony a pokládá námitku i v tomto bodě za nedůvodnou. Odvolací orgán souhlasí v tomto bodě s celním úřadem, neboť odvolatelem požadovaný výslech svědků je v daném případě bezpředmětný.

Odvolatel dále namítá, že *celní úřad měl postupovat podle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu společenství a tudíž neměl clo napadeným rozhodnutím doměřovat*. K tomu lze říci následující: pro uplatnění zvýhodněné preferenční celní sazby musí být splněny určité podmínky stanovené Protokolem č. 3. Je nutné o tuto preferenci požádat, přičemž tento úkon s sebou nese určitá práva a povinnosti, tedy i rizika. Tímto rizikem je myšleno, že vývozce předkládá průvodní osvědčení švýcarským celním orgánům k potvrzení, ovšem je plně odpovědný za správnost údajů zde uvedených. Dále pravomoc týkající se určení původu zboží je v zásadě udělena orgánům vývozního státu a celní orgány dovozního státu jsou vázány závěry legálně vyslovenými celními orgány vývozního státu. Není povinností švýcarských celních orgánů při potvrzování průvodního dokladu EUR.1 podrobně zjišťovat a kontrolovat zde uvedené údaje. Kontrola je zajištěna ustanovením o zpětné verifikaci, kdy lze zpětně prověřovat údaje uvedené v celním prohlášení a přiložených dokladech. Švýcarské celní orgány se v tomto případě nedopustily při potvrzení předmětného EUR.1 žádné chyby. V daném případě byla tato verifikace na žádost českých celních orgánů provedena a to s výsledným stanoviskem, že předložené průvodní osvědčení nesplňuje požadavky na správnost a pravost tohoto osvědčení. Z tohoto důvodu nelze přiznat preferenční celní sazbu na předmětné vozidlo. Dále lze říci, že je plně na odvolateli, zda bude žádat o preferenční celní sazbu a pokud bude, musí splnit stanovené podmínky. Obchodní vztah mezi odvolatelem a prodejcem naopak není podstatný pro celní orgány, tyto vztahy jsou soukromoprávního rázu a nemohou tudíž zasahovat do celního řízení. To tedy znamená, že odvolatel nemá na preferenční celní sazbu automaticky nárok, nýbrž ji může nárokovat jen za určitých podmínek a za jejich splnění je plně odpovědný a musí také nést případné riziko, že údaje uvedené prodejcem v průvodním osvědčení nebudou akceptována celními orgány, které zvýhodněnou sazbu poskytují a tudíž že clo může být dodatečně doměřeno. Odvolateli je preferenční celní sazbou poskytována určitá výhoda, která je ovšem podmíněna splněním stanovených podmínek. Za splnění těchto podmínek je dovozce (odvolatel) objektivně odpovědný. Pokud chtěl odvolatel využít poskytovanou preferenční sazbu a poskytl celním orgánům určité údaje a doklady (u kterých předpokládal, že jsou správné a v pořádku) vzal tímto odvolatel na sebe rovněž riziko, že tyto údaje a doklady nemusí být správné. Jelikož vývozce prohlásil, že doklad nikdy nevystavil, ani nepodepsal, je povinností celních orgánů zvýhodněnou preferenční sazbu nepřiznat a doměřit celní dluh v souladu se zákonem.

Jednou z žalobních námitek je absence konkrétního ustanovení, podle něhož celní orgány obou stupňů rozhodovaly. Žalovaný se tu dovolává ust. § 32 odst. 2 písm. d) daň. ř. S takovouto argumentací se však soud nemůže ztotožnit. Daňový řád nevytváří překážku pro uvedení konkrétních právních ustanovení, příjemci rozhodnutí by se naopak mělo takovéto relevantní informace dostat. Žalovaným citované zákonné ustanovení může bránit uvedení

těchto náležitostí maximálně ve výroku rozhodnutí, jejich specifikace alespoň v odůvodnění rozhodnutí podle názoru soudu plyne – v obecné rovině – zejména ze zásad zákonnosti a úzké součinnosti správců daně s daňovými subjekty (§ 2 odst. 1 a 2 daň. ř.) a – co do konkrét – z § 68 odst. 3 spr. ř. *per analogiam*, neboť, nevyplývá-li ze zákona nebo z povahy věci něco jiného, stěží lze nalézt racionální důvod, proč by se nenormované odůvodnění rozhodnutí podle daňového řádu mělo zásadně odlišovat od stanoveného odůvodnění rozhodnutí podle správního řádu. Je to o to důležitější v případech, kdy je příjemce rozhodnutí obdařen hroznem právních podkladů a některými – občas: vedlejšími – právními ustanoveními a kdy právní ustanovení relevantní, vytvářející nebo mající vytvářet základ právního posouzení věci, se krčí v koutku nebo zcela absentují. I tak má ovšem soud za to, že v daných případech absence konkrétního ustanovení, podle něhož celní orgány obou stupňů rozhodovaly, **sama o sobě** nepředstavuje takovou vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Svůj nemalý podíl na tom má rovněž skutečnost, že žalobce (resp. jeho zástupce) je s to i v naznačené situaci se s rozhodnutími celních orgánů kvalifikovaně utkat.

Základní žalobní námitka je ovšem podstatně širší: žalobce namítá, že žalovaný se důvody uvedenými v odvolání v jejich podstatě nezabýval.

K tomu soud připomíná, že podle § 50 odst. 7 daň. ř. rozhodnutí o odvolání musí být odůvodněno, pokud se v něm nevyhovuje odvolání v plném rozsahu [věta první] a v odůvodnění se musí odvolací orgán vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými [věta druhá].

V těchto souvislostech si stále uchovává svou cenu judikát Vrchního soudu v Praze ze samotných počátků obnoveného správního soudnictví: „*Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a - v případě rozhodování o relativně neurčité sankci - jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši.*“ (rozsudek ze dne 26.2.1993, čj. 6 A 48/92-23, publikovaný v SP pod č. 27/1994).

I když tento judikát explicitně míří na správní řád (konkrétně: na § 47 odst. 3 správního řádu z roku 1967), neshledává zde soud, neplyne-li ze zákona nebo z povahy věci něco jiného, racionální důvod pro nemožnost aplikace těchto závěrů vrchního soudu také ve vztahu k § 50 odst. 7 daň. ř.

V daných případech žalobce nezpochybňuje to, že s ohledem na vyjádření se celních orgánů Švýcarské konfederace v rámci verifikačního řízení neexistuje důkaz o původu zboží, na jehož základě by bylo možné předchozí přiznání preferenčního sazebního zacházení obhájit, namítá však to, že jen takováto skutečnost nemůže být podle platného práva vždy a bez dalšího legálním důvodem pro dodatečné vyměření cla, a to zejména s odkazem na čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu.

Soud má za to, že žalovaný správní orgán se ve svých napadených rozhodnutích příliš věnuje tomu, o čem není mezi účastníky sporu, jakož i tomu, co není pro věc příliš relevantní, v duchu řečeného však, jak patrně, nevyjevuje, proč považuje stěžejní námitky žalobce – tj. argumentaci ust. čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu – za liché, mylné nebo vyvrácené atd.

S ohledem na námitky uvedené v odvolání měl žalovaný správní orgán především přistoupit ke komplexnímu a systematickému výkladu ust. čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu (tj. všech jeho v úvahu připadajících pododstavců). Již v době rozhodování odvolacího orgánu tu byl k tomu k dispozici především nosný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.7.2008, čj. 1 Afs 27/2008-97, publikovaný pod č. 1701/2008 Sb. NSS. Zdejší soud nevytýká, jen dodává, že od té doby byla vydána řada dalších podnětných rozhodnutí soudu jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví, tj. Nejvyššího správního soudu i krajských soudů.

Některá z těchto rozhodnutí přitom mají přímý vztah k právě přezkoumávaným věcem.

Způsobem vyřízení námitky žalobce, že *celní úřad měl postupovat podle ustanovení čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu společenství a tudíž neměl clo napadeným rozhodnutím doměřovat*, se zdejší soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 30.11.2011, čj. 57Af 23/2010-113. Senát rozhodující věc vedenou pod společnou sp. zn. 30Af 15/2010 se s názory vyslovenými senátem rozhodujícím věc vedenou pod sp. zn. 57Af 23/2010 ztotožňuje, co do podstaty argumentace na ně odkazuje a pokud jde o určitou diferenci, konstatuje, že celní ředitelství adekvátně nereagovalo na vyjádření odvolatele, že *je připraven k výzvě učiněné celními orgány v rámci zásady úzké součinnosti předložit další tvrzení a navrhnout další důkazy, aby prokázal, že osvědčení o původu zboží bylo založeno na správném popisu skutečností, o čemž svědčí již nyní ve spisu založené listinné důkazy, jako je potvrzení výrobce vozidla a technický průkaz vozidla*.

Požadavky na vyrovnaní se s námitkou žalobce, že *jednal v dobré víře, když v dané době postupoval s náležitou péčí, aby zajistil splnění všech podmínek pro preferenční zacházení*, se zdejší soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 31.1.2012, čj. 57Af 58/2010-52. Senát rozhodující věc vedenou pod společnou sp. zn. 30Af 15/2010 se ztotožňuje také s názory vyslovenými senátem rozhodujícím věc vedenou pod sp. zn. 57Af 58/2010, co do podstaty argumentace rovněž na ně odkazuje a pokud jde o určitou diferenci, konstatuje, že jestliže žalovaný správní orgán mínil: „*Jelikož celní úřad nemá pochybnosti o způsobu získání či dovozu předmětného automobilu, nepřistoupil k předvolání výše uvedených svědků. Výpovědi ani jednoho ze svědků by rozhodnutí celního úřadu nijak neovlivnily, proto celní úřad v tomto nečinil žádné další úkony a pokládá námitku i v tomto bodě za nedůvodnou.*“, pak je zde namístě tato reakce žalobce: „*Pokud žalovaný tvrdí, že pouhý fakt či tvrzení, že předmětný automobil byl vyroben v EU, není důkazem o původu zboží ve smyslu Protokolu, na jehož základě by bylo možné přiznat preferenční sazební opatření a nezakládá automaticky původ tohoto zboží v Evropské unii ve smyslu definice „původní výrobky“ dle Protokolu, natož pak tvrzení, kde a jak žalobce automobil získal a dovezl, je zřejmé, že nepochopil smysl a účel těchto žalobcem tvrzených skutečností. Žalobce takové skutečnosti v odvolání netvrdil proto, že by jimi chtěl prokázat původ zboží za účelem přiznání preference, ale tvrdil je za*

účelem prokázání splnění podmínek stanovených v čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu Společenství pro dodatečné nezaúčtování cla v dotčeném případě.“.

Lze shrnout, že v odůvodnění rozhodnutí o odvolání se musí odvolací orgán vypořádat se všemi důvody v odvolání uvedenými, žalovaný správní orgán se však ust. § 50 odst. 7 věty druhé daň. ř. při vyhotovování napadených rozhodnutí důsledně neřídil. Žalovaný se totiž, jak patrně, uspokojivě nevyrovnal se stěžejní námitkou žalobce týkající se ust. čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. Bylo sice na žalobci, aby prokázal oprávněnost uplatněných tvrzení a důkazních návrhů, ale povinností žalovaného na druhé straně bylo, aby řádně zdůvodnil, proč ke tvrzením a důkazním návrhům žalobce v zásadě nepřihlédl. Žalovaný je konec konců povinen v odůvodnění svých rozhodnutí uvést, ke kterým tvrzením a důkazním návrhům akceptoval a které ne a z jakých důvodů tak, aby odůvodnění jeho rozhodnutí splňovalo nejen požadavky stanovené v § 50 odst. 7 daň. ř., ale i požadavky přezkoumatelnosti soudem v rámci správního soudnictví.

Žaloby byly tudíž shledány důvodnými, a proto soud podle § 78 odst. 1 věty první s.ř.s. zrušil napadená rozhodnutí pro nezákonnost a pro vady řízení a současně podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věci se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Žalovaný správní orgán souhlasil s tím, aby soud rozhodl o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 věta první s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, má se za to, že souhlas s takovýmto vyřízením věci je udělen také z jeho strany.

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem ve výši **9.500,- Kč**, skládající se ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2.000,- Kč a dále ohledně věci původně vedené pod sp. zn. 30Af 15/2010 z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 2.100,- Kč, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč (= 4.800,- Kč) a ohledně věci původně vedené pod sp. zn. 30Af 16/2010 z jedné poloviny odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 2.100,- Kč, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč (= 2.700,- Kč) podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 12 odst. 3 a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Za úkon právní služby oceněný plnou výší se považuje převzetí a příprava zastoupení a žaloba. Pro aplikaci § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v daném případě srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.7.2010, čj. 1 Afs 96/2009-87, publikovaný pod č. 2149/2010 Sb. NSS. K důvodně vynaloženým nákladům řízení před soudem patří rovněž částka **1.500,- Kč**, která odpovídá příslušné sazbě daně z přidané hodnoty, vypočtená z odměny za zastupování a z určených náhrad (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Ke splnění povinnosti nahradit žalobci náklady řízení bylo žalovanému stanoveno platební místo podle § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. a určena pariční lhůta podle §

160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

P o u č e n í : *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.*

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 30. března 2012

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková